

Mandoni i el pont del Diable

Martorell

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Martorell

Coordenades:

Latitud: 41.47491
Longitud: 1.93693
UTM Est (X): 411238
UTM Nord (Y): 4592024

Classificació

Número de fitxa 08114 - 9
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Dídac Pàmies Gual
Data de registre de la fitxa: dc., 10/12/2014 - 01:00

Descripció

Diu la llegenda que en el temps de la conquesta romana, per causa de la brutalitat i les rapinyes dels romans, les tribus iberes es varen revoltar.

Els ilergetes (tribu íbera establerta a l'entorn de Lleida) dirigits pel valent Mandoni, encara que lluitaven amb força i coratge, no podien contenir l'empenta abassegadora de les legions romanes, dotades del millor armament i la millor organització militar de l'antiguitat.

Resistent heroicament, però en constant retrocés, un nombrós grup d'ilergetes arribà al Llobregat, a les immediacions de Martorell. No hi havia cap pont i baixava massa aigua per passar-lo a gual. Estaven en un cul de sac. En fer-se de nit els caps ilergetes es reuniren a deliberar a la tenda de Mandoni; tenien un exèrcit encara nombrós però cansat i desmoralitzat pels mesos de combat i les últimes derrotes. Si podien escapolar-se de les legions romanes podrien refer-se i, qui ho sap què podria passar? Podria ser que en una nova campanya es poguessin venjar dels romans.

Però el riu, infranquejable, els barrava el pas. Només quedaven dues possibilitats: rendir-se o bé morir lluitant. La discussió no va ser llarga, els ilergetes preferiren la mort a l'esclavitud i la rendició suposava que automàticament serien venuts com esclaus.

Els capitans marxaren a posar-se al front dels seus escamots per esperar l'alba del dia fatal. Mandoni restà sol a la tenda capficat en els seus tristos pensaments. De cop i volta es desvetllà. Un soroll darrera seu li indicava que no estava sol a la tenda. Es girà i davant seu hi havia el Diable, terrorífic i torbador.

- Vinc a salvarte - va dir-. Em coneixes?

- Sí- respongué Mandoni-. Què vols?

- He dit que vinc a proposar-te la salvació. La teva i la de tot el teu exèrcit. Només vull una cosa.

- Dignes-la de seguida.

- Només vull la teva ànima. Que quan et moris pugui disposar del teu esperit com jo vulgui. A canvi jo us salvaré, a tu i a les teves tropes.

Mandoni va dubtar un instant. La proposició era molt dura. Però, tanmateix, la situació era desesperada.

-D'acord. Accepto. Què pots fer?

-Deixa-ho del meu compte- va respondre el Diable i aixecant el tapís de l'entrada va afegir assenyalant cap a la fosca:

-Veus cap on marca el meu dit? D'aquí un moment veste-n'hi i arriba fins al riu. Quan hi siguis sabràs el que has de fer.

I va desaparèixer tot seguit, discretament, tal com havia arribat.

Mandoni en veure's sol es passà la mà pels ulls. Ho hauria somniat? Seria una al·lucinació deguda a la fam i al cansament? Va decidir-se però, i baixà fins al riu, en la direcció que havia dit el Diable.

I la seva sorpresa va ser immensa, terrible. Allà mateix sobre el riu hi havia un pont. Un pont real, tangible! Un pont que era la salvació de l'exèrcit i, a la vegada, el testimoni de la seva perdició.

Ràpidament es posà en moviment. Els capitans ordenaren als sentinelles que despertessin els grups d'homes cansats que dormien a la vora del riu i abans que es fes de dia ja havien passat tots a l'altra banda, en direcció al seu territori.

Gràcies al pont del Diable, Mandoni i els seus guerrers van combatre encara dos anys contra Roma, i van guanyar moltes batalles. La potència econòmica i militar romana, però, era massa forta per a ells. Al final foren vençuts i Mandoni fet presoner. Conduït a Tarragona fou condemnat a mort i executat de cap per avall a la creu.

Història

L'origen de la llegenda es desconeix, no obstant sabem que el pont, fins la reconstrucció de l'any 1768, s'anomenava Pont de Sant Bartomeu. Aquesta i quatre llegendes més van ser publicades en un calendari de l'any 1983, editat pel Centre d'Estudis Martorellencs, en motiu de la commemoració dels 700 anys de l'obra gòtica del pont del Diable.

Bibliografia

DIAZ SANTILLANA, S. (1951) "Mandoni i el Pont del Diable" a Leyendas españolas. Editorial Ayax. Barcelona.

